

บทที่ 4

วิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุการณ์ในความผิดฐานลักทรัพย์

การกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ เป็นการกระทำที่มีวิธีการหรือลักษณะของการกระทำที่แตกต่างกันไปอันทำให้ผู้กระทำย่อมต้องรับโทษที่แตกต่างกันไป โดยเฉพาะถ้าการกระทำความผิดนั้นเป็นพฤติการณ์ที่สร้างความร้ายแรง หรือสร้างความสะดวก หรือเป็นการขัดต่อศีลธรรมอันดีของสังคมมากขึ้น การกำหนดโทษสำหรับการกระทำนั้นๆ ก็จะต้องหนักขึ้น ดังนั้นกฎหมายจึงได้กำหนดเหตุการณ์ในความผิดฐานลักทรัพย์เอาไว้เป็นบทหนัก หรือเป็นบทลดโทษ ไม่ว่าจะเพิกถอนโทษหรือกฎหมายในประเทศต่างๆ โดยในแต่ละประเทศก็จะมีการกำหนดถึงพฤติการณ์อันเป็นเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้น หรือเป็นเหตุลดโทษเอาไว้ในลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งผู้เขียนจะทำการศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์กับกฎหมายอาญาของประเทศไทย โดยพิจารณาจากเงื่อนไขดังต่อไปนี้

4.1 เงื่อนไขจากลักษณะของการกระทำความผิด

4.1.1 การกระทำที่ใช้ความรุนแรง

ลักษณะของการกระทำต่างๆ ในความผิดฐานลักทรัพย์ในเหตุการณ์ นอกจากจะเป็นปัจจัยในการที่จะเอาทรัพย์ไปได้แล้ว ลักษณะของการกระทำในเหตุการณ์ย่อมแสดงถึงความร้ายแรงหรือความอุกอาจของความผิดได้ ซึ่งในกรณีของการรับผิดในเหตุการณ์กฎหมายมิได้คำนึงแต่เพียงเจตนาของผู้กระทำความผิดที่ประสงค์ต่อทรัพย์เท่านั้น หากแต่ยังได้คำนึงถึงลักษณะของการกระทำอีกด้วย ถ้าลักษณะการกระทำนั้นได้ใช้หรือมีความรุนแรง ไม่ว่าจะเพิกถอนโทษหรือกฎหมายก็จะกำหนดให้ลักษณะของการกระทำในลักษณะเช่นนี้ให้เป็นเหตุลดโทษ เนื่องจากเป็นการบัญญัติกฎหมายตามแนวความคิดทางอาชญาวิทยาแบบดั้งเดิม (Classic school) ในเรื่องของสัดส่วนหรือความสัมพันธ์ระหว่างความหนักเบาของโทษกับความผิด และในขณะที่เดียวกันก็เป็นการลงโทษเพื่อยับยั้งหรือข่มขู่ ดังนั้นการลักทรัพย์ที่ใช้ความรุนแรงกฎหมายจึงต้องกำหนดโทษให้หนักขึ้น หรือแรงขึ้นตามชนิดที่การนั้นได้ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ในประมวลกฎหมายอาญาของประเทศฝรั่งเศส ก็ได้กำหนดถึงการลักทรัพย์โดยใช้ความรุนแรง (violence) เอาไว้เช่นกัน ตามมาตรา 311-4 (4) มาตรา 311-4-1 วรรคสอง มาตรา 311-6 มาตรา 311-7 มาตรา 311-9 วรรคสอง มาตรา 311-10 และมาตรา 311-11 นอกจากนี้กฎหมายของประเทศฝรั่งเศส ยังกำหนดโทษให้หนักขึ้นตามผลที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงด้วย เช่น ถ้าการใช้ความรุนแรงเป็นเหตุทำให้นुकคลมีอาจทำงานได้เป็นเวลาเกินกว่า 8 วัน ตามมาตรา 311-6 หรือเป็นเหตุทำให้ถึงแก่ชีวิต ตามมาตรา 311-10

แต่อย่างไรก็ตามการกำหนดโทษให้หนักขึ้น ในความผิดฐานลักทรัพย์ เนื่องจากความรุนแรงนั้น กฎหมายของประเทศฝรั่งเศส ยังได้กำหนดจากลักษณะของการกระทำที่แสดงถึงความรุนแรงเอาไว้อีกเช่นกัน คือ การลักทรัพย์ที่ทำด้วยการทำลาย (destruction) การสร้างความเสียหาย (damage) การทำความเสื่อมทราม (deterioration) ตามมาตรา 311-4 (8) นอกจากนี้ประเทศกรีก ก็ได้ให้ความสำคัญต่อลักษณะการกระทำที่แสดงถึงการใช้ความรุนแรงไว้เช่นเดียวกัน โดยพิจารณาจากลักษณะของการลักทรัพย์ ถ้าแสดงให้เห็นว่าผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลอันตราย บุคคลนั้นก็ควรรับโทษหนักขึ้น ตามมาตรา 374 (จ)

การลักทรัพย์โดยลักษณะของการกระทำที่ได้ใช้ความรุนแรง (violence) ตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยนั้น ทั้งตาม มาตรา 335 มาตรา 335 ทวิ และมาตรา 336 ทวิ ซึ่งเป็นบทลงโทษในความผิดฐานลักทรัพย์ มิได้กำหนดถึงการลักทรัพย์โดยใช้ความรุนแรงเอาไว้โดยตรง แต่ก็สามารถเทียบเคียงได้กับ มาตรา 339 ซึ่งเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ เพราะว่าลักษณะของการกระทำก็เป็นการลักทรัพย์โดยใช้ความรุนแรงเช่นกัน เพราะโดยลักษณะของการกระทำเป็นการใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เจิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ซึ่งในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ถือว่าในความผิดฐานชิงทรัพย์ (robbery) เป็นการลักทรัพย์ในเหตุฉกรรจ์ประเภทหนึ่ง¹ เพราะการชิงทรัพย์เป็นการลักทรัพย์โดยการใช้ความรุนแรง (violence) หรือทำให้เจ้าทรัพย์นั้นอยู่ในความกลัว (in fear)²

ตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทย การใช้กำลังประทุษร้าย³ จะต้องเป็นการกระทำต่อบุคคลเท่านั้น ซึ่งมีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2103/2521 ก็ได้ตัดสินถึงกรณีของการใช้กำลังประทุษร้ายไว้ว่า จำเลยขึ้นไปบนเรือนผู้เสียหายในเวลากลางคืน แล้วลักเอานกเขาพร้อมด้วยกรงของผู้เสียหาย นางสาวคำเห็นเข้าจึงแย่งกรงนั้น แต่ผู้กำลังจำเลยไม่ได้ จำเลยจึงแย่งเอากรงและนกเขาของผู้เสียหายไปได้ ดังนั้นถือว่าจำเลยใช้กำลังประทุษร้ายแก่กายหรือจิตใจของนางสาวคำแต่ประการใด ในประเทศกรีก ก็ได้กำหนดให้การชิงทรัพย์เป็นบทลงโทษใน

¹Turner, J.W. Cecil, Russell On Crime, 10thed(London: Stevens & Sons, 1950), p. 992.

²Ibid, p .992.

³ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1(6) บัญญัติว่า ใช้กำลังประทุษร้าย หมายความว่า ทำการประทุษร้ายแก่กายหรือจิตใจของบุคคล ไม่ว่าจะทำด้วยใช้แรงกายหรือด้วยวิธีอื่นใด และให้หมายความรวมถึงการกระทำใดๆ ซึ่งเป็นเหตุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ ไม่ว่าจะโดยใช้ยาทำให้มึนเมา สะกดจิต หรือใช้วิธีอื่นใดอันคล้ายคลึงกัน

ความผิดฐานลักทรัพย์ ถ้าการลักทรัพย์เป็นการกระทำของผู้ซึ่งทำการชิงทรัพย์หรือชิงทรัพย์โดยใช้อาวุธเป็นอาชิว หรือโดยผู้ที่ชิงทรัพย์หรือชิงทรัพย์โดยใช้อาวุธเป็นปกตินิสัย ตาม มาตรา 374 (จ)

จะพบได้ว่ากฎหมายทั้งต่างประเทศและในประเทศไทย ต่างก็ได้มีแนวความคิดในการกำหนดให้การลักทรัพย์โดยใช้ความรุนแรงเป็นเหตุให้ได้รับโทษหนักขึ้น เนื่องจากลักษณะของการกระทำโดยใช้ความรุนแรงเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายมาก และยังเป็นกระทำที่เป็นอันตรายต่อบุคคล และตัวทรัพย์ ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา ยังได้กำหนดให้ความผิดฐานลักทรัพย์ต้องรับโทษหนักขึ้น จากความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์อื่น ๆ ในระหว่างการลักทรัพย์อีกด้วย ตาม มาตรา 812.014 (ข) จะพบได้ว่าในแต่ละประเทศก็จะมีลักษณะการบัญญัติที่แตกต่างกันออกไป ตามลักษณะของการใช้ความรุนแรง

การกระทำที่ถือว่าเป็นลักษณะของการใช้ความรุนแรงในการลักทรัพย์ ก็ยังมีกำหนดไว้อีกในเรื่องของการมีหรือการใช้อาวุธในการลักทรัพย์ ซึ่งเป็นการเพิ่มระดับความร้ายแรงให้กับความผิดฐานลักทรัพย์ เนื่องจากอาวุธถือว่าเป็นสิ่งที่ใช้เพื่อในการทำลายล้าง ไม่ว่าจะเป็นมีด ปืน หรือวัตถุระเบิด ซึ่งโดยอนุภาพของอาวุธก็มีศักยภาพในการทำลายล้างอยู่ในตัวแล้ว ถ้าหากถูกบุคคลใดนำไปใช้ในทางการกระทำความผิดก็จะเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์ ร่างกาย หรือชีวิตของผู้เสียหายมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสร้างความหวาดกลัวให้กับผู้เสียหายเมื่อได้พบเห็นแม้ผู้กระทำความผิดยังมีได้ใช้อาวุธนั้นก็ตาม ดังนั้นกฎหมายจึงกำหนดให้เป็นเหตุที่จะต้องได้รับโทษหนักขึ้น โดยที่ในประเทศฝรั่งเศส ได้กำหนดให้กรณีของการใช้อาวุธ หรือเพียงการข่มขู่ว่าจะใช้ หรือการมีอาวุธในการลักทรัพย์ก็เป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้น ตามมาตรา 311-8 และ มาตรา 311-9 วรรคสาม รวมทั้งประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ตามมาตรา 244 (1) ประเทศกรีก ตามมาตรา 374 (ง) และประเทศโรมาเนีย ตามมาตรา 209 (ข) นอกจากนี้ประเทศโรมาเนีย ยังกำหนดถึงยาเสพติด (narcotic) ไว้อีกด้วย ส่วนคำว่าอาวุธของประเทศไทย ได้ให้ความหมายรวมถึงสิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธโดยสภาพด้วย แต่ซึ่งได้ใช้หรือเจตนาจะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัส อย่างอาวุธ ตามมาตรา 1 (5) ดังนั้นแม้กฎหมายของประเทศไทยจะมีได้กำหนดถึงยาเสพติดไว้ก็ตาม เพียงคำว่าอาวุธ ตามมาตรา 1 (5) ก็ย่อมมีความหมายรวมถึงยาเสพติดนั้นด้วยถ้าได้ใช้ หรือเจตนาจะใช้ยาเสพติดอย่างอาวุธ

ลักษณะของการลักทรัพย์โดยการใช้อาวุธของประเทศไทย ได้บัญญัติไว้ใน มาตรา 335 (7) และ มาตรา 336 ทวิ แต่การบัญญัติ ตามมาตรา 336 ทวิ ยังได้บัญญัติถึงการใช้อาวุธด้วย โดยจำกัดประเภทของอาวุธไว้เฉพาะอาวุธปืนกับวัตถุระเบิดเท่านั้น เนื่องจากกฎหมายคงจะพิจารณาจากอนุภาพของปืนกับวัตถุระเบิดแล้วเห็นว่าเป็นอาวุธที่ร้ายแรง หรือมีประสิทธิภาพในการทำลายล้างสูง กฎหมายจึงกำหนดไว้ให้เป็นบทหนักขึ้นอีกจากมาตรา 335 แต่ก็มีข้อสังเกตว่า

การบัญญัติกฎหมาย ตามมาตรา 335 (7) และมาตรา 336 ทวิ ย่อมไม่ครอบคลุมถึงการลักทรัพย์โดยใช้มิดที่ได้มาในเวลาลักทรัพย์ เนื่องจากการลักทรัพย์โดยใช้อาวุธซึ่งเป็นบทลกรรจ์ ตามมาตรา 336 ทวิ จำกัดการใช้อาวุธเฉพาะ ปืน กับวัตถุระเบิดเท่านั้น และจะถือว่าเป็นการมีอาวุธ ตามมาตรา 335 (7) ก็ไม่ได้ เพราะการมีอาวุธนั้นหมายถึงการมีอาวุธติดตัวไป⁴ ซึ่งถ้าเปรียบเทียบในการกำหนดบทลกรรจ์ ในกรณีของการลักทรัพย์โดยมีมิด กฎหมายกับกำหนดให้เป็นบทลกรรจ์ แต่ในกรณีของการลักทรัพย์โดยใช้มิดที่ได้มาเวลาลักทรัพย์ ไม่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นบทลกรรจ์ไว้โดยตรง มีเพียงแต่เฉพาะการใช้อาวุธปืน หรือวัตถุระเบิด เท่านั้น ตามมาตรา 336 ทวิ ที่ให้เป็นบทลกรรจ์ แต่อย่างไรก็ตามในกรณีของการลักทรัพย์โดยใช้มิดที่ได้มาในระหว่างเวลาลักทรัพย์ ผู้กระทำก็อาจมีความผิดฐานชิงทรัพย์ได้ ตามมาตรา 339 ทั้งนี้เพราะความผิดฐานชิงทรัพย์เป็นการลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย

4.1.2 การกระทำที่มีผู้ร่วมกระทำความผิด

นอกจากลักษณะของการกระทำ ในการลักทรัพย์ที่เป็นการใช้ความรุนแรงอันเป็นเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษหนักขึ้นแล้ว การกระทำบางอย่างแม้ลักษณะของการกระทำจะมีได้ใช้ความรุนแรง เพียงแต่อาจจะก่อให้เกิดความรุนแรงกฎหมายก็ยังกำหนดให้เป็นเหตุลกรรจ์ได้เช่นกัน เช่น การกระทำโดยประกอบด้วยผู้กระทำความผิดหลายคน ซึ่งลักษณะของการกระทำเช่นนี้ เป็นการกระทำที่ทำให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสที่จะกระทำความผิดได้สำเร็จ เนื่องจากผู้กระทำความผิดอาจจะแบ่งหน้าที่กันทำ หรือช่วยในการเคลื่อนย้ายทรัพย์ หรือในกรณีที่เกิดการเผชิญหน้ากับเจ้าทรัพย์ฝ่ายผู้กระทำความผิดข่มขู่ได้เปรียบกว่า ดังนั้นกฎหมายจึงกำหนดให้การกระทำในลักษณะนี้ต้องรับโทษหนักขึ้น การกำหนดให้การกระทำของผู้กระทำความผิดที่มีจำนวนตัวผู้กระทำความผิดหลายคนต้องรับโทษหนักขึ้นนี้ ในแต่ละประเทศก็มีการกำหนดจำนวนที่แตกต่างกันไป ในประเทศตุรกี ได้กำหนดถึงผู้ที่ร่วมกันกระทำความผิดเอาไว้จำนวนตั้งแต่สองคนขึ้นไปตามมาตรา 491วรรคสอง มาตรา 492 วรรคสอง และมาตรา 493 วรรคสอง ในประเทศกรีก กำหนดไว้ตั้งแต่สองคนขึ้นไป ตามมาตรา 374 (ง) ประเทศโรมาเนีย กำหนดไว้ตั้งแต่สองคนขึ้นไป ตามมาตรา 209 (ก) และในประเทศฝรั่งเศส ก็ได้กำหนดไว้ว่าถ้าเป็นการกระทำของบุคคลหลายคนร่วมมือกันผู้กระทำก็จะต้องรับโทษหนักขึ้น ตามมาตรา 311-4 (1) นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสยังได้กำหนดโทษให้หนักขึ้นสำหรับผู้ใหญ่ที่ได้ร่วมมือกระทำความผิดกับผู้เยาว์ และถ้าผู้เยาว์มีอายุต่ำกว่าสิบสามปีโทษก็จะสูงขึ้น ตามมาตรา 311-4-1 ซึ่งเป็นการกำหนดโทษให้สูงขึ้นเพื่อที่จะคุ้มครองผู้เยาว์ หรือเยาวชนให้หลีกเลี่ยงจากการถูกล่อลวงให้ไปกระทำความผิด ในขณะที่เด็กด้วยกันก็เป็นการลงโทษผู้ใหญ่ที่นอกจากตัวเองจะเป็นผู้กระทำความผิดแล้ว ยังเป็นผู้ชี้้นำ

⁴คำพิพากษาฎีกาที่ 886/2492

หรือส่งเสริมให้กับผู้เยาว์ หรือเยาวชนกระทำในสิ่งที่ผิดกฎหมาย เนื่องจากเยาวชนถือว่าเป็น
 ทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อสังคม ซึ่งการบัญญัติถึงการกระทำความผิดโดยรวมกันกระทำความผิด ให้
 เป็นเหตุต้องรับโทษหนักขึ้น กฎหมายของประเทศไทยก็ได้กำหนดไว้เช่นกัน โดยกำหนดจำนวนผู้
 ที่ร่วมกันกระทำความผิดเอาไว้ตั้งแต่สองคนขึ้นไป ตามมาตรา 335 (7)

4.1.3 การกระทำเพื่อเข้าไปถึงตัวทรัพย์

ลักษณะของการกระทำ ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นเหตุต้องรับโทษหนักขึ้น
 กฎหมายมิได้พิจารณาจากลักษณะของการกระทำที่เป็นความรุนแรง หรือที่อาจก่อให้เกิดความ
 รุนแรงเท่านั้น หากแต่กฎหมายยังพิจารณาถึงลักษณะของการกระทำที่อาจไม่ต้องใช้ความรุนแรง
 แต่เป็นลักษณะของการกระทำที่มีหรือใช้วิธีการต่างๆ เพื่อที่จะเข้าไปถึงตัวทรัพย์ เนื่องจากทรัพย์
 เหล่านี้ได้ถูกจัดเก็บรักษาไว้ในที่ที่มีสิ่งคุ้มกันอย่างแน่นหนา เช่น ตู้นิรภัย หรือการใช้กุญแจล็อก
 หรือในสถานที่ต่างๆ ซึ่งแม้จะมีได้กระทำขึ้นมาเพื่อปกป้องทรัพย์ไว้โดยตรง เช่น ในสถานที่อยู่
 อาศัย อาคาร หรือคลังสินค้า ดังนั้นการที่จะเข้าไปถึงตัวทรัพย์เหล่านี้ผู้กระทำความผิดก็จะต้อง
 กระทำอย่างใด ๆ ต่อสิ่งต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคหรือเป็นสิ่งขัดขวางต่อการเข้าไปถึงตัวทรัพย์ก่อน เช่น
 การปลดกุญแจ หรือการปีนป่ายข้ามกำแพงเพื่อเข้าไปลักทรัพย์ในที่อยู่อาศัย หรือโดยการกระทำ
 ด้วยประการใดๆ เพื่อเข้าไปถึงตัวทรัพย์นั้น นับได้ว่าเป็นการกระทำที่มีความอุกอาจต่อความมั่นใจ
 ของเจ้าทรัพย์ เนื่องจากทรัพย์ที่ถูกจัดเก็บไว้ในที่ที่มีสิ่งคุ้มกัน หรือมีสิ่งปกป้องจากการถูกโจรกรรม
 นั้น เจ้าทรัพย์มีความมั่นใจว่าจะต้องมีความปลอดภัยจากการถูกโจรกรรม อีกทั้งทรัพย์ที่ถูกจัดเก็บ
 ในลักษณะนี้ย่อมจะเป็นทรัพย์ที่มีความสำคัญ หรือมีมูลค่าที่สูง ดังนั้นกฎหมายจึงกำหนดให้ต้องรับ
 โทษหนักขึ้น การกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดเพื่อเข้าไปถึงตัวทรัพย์ กฎหมาย
 ต่างประเทศก็ได้กำหนดไว้ดังนี้

ประเทศตุรกี ได้กำหนดว่า ถ้าการลักทรัพย์เป็นการกระทำโดยการดิ่งลงมา พลิก
 ขึ้น ทบให้แตก เจาะรู หรือโดยการทำลายสิ่ง ต่างๆ เช่น กำแพง ประตูหน้าต่าง รางเหล็ก ตู้เซฟหรือ
 หีบที่ถูกสร้างขึ้นอย่างแข็งแรง ด้วยวัสดุที่ทนทานเพื่อคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์สิน ตามมาตรา 439
 (1) หรือถ้าการลักทรัพย์ที่กระทำโดยปลดล็อกกุญแจด้วยลูกกุญแจปลอม หรืออุปกรณ์อย่างอื่น หรือ
 ด้วยลูกกุญแจจริงที่ถูกทิ้งไว้หรือถูกทำให้สูญหายโดยเจ้าของ หรือตกไปอยู่ในมือของผู้กระทำผิด
 โดยมิชอบ ด้วยจุดประสงค์ที่จะกระทำความผิด หรือเคลื่อนย้ายทรัพย์ที่กระทำการลักมาไปยังที่อื่น
 ตามมาตรา 493 (2)

ประเทศเยอรมัน ได้กำหนดว่า ถ้าการลักทรัพย์เป็นการทบทำลาย หรือป่ายปีนเข้าสู่
 อาคาร ดิกรามทางธุรกิจ หรือพื้นที่ปิดล้อมอื่นๆ หรือบุกรุกเข้าไปโดยใช้กุญแจหรือเครื่องมืออื่นที่
 มิได้ใช้สำหรับการเข้าสู่ ตามมาตรา 243 (1)

ประเทศโรมาเนีย ได้กำหนดว่า ถ้าการลักทรัพย์ได้กระทำโดยการพังทำลาย ป้าย ปีนเข้าสู่บ้านเรือน หรือใช้กุญแจตัวจริงหรือปลอม ตามมาตรา 209 (ข)

ประเทศฝรั่งเศส ได้กำหนดว่า ถ้าการลักทรัพย์ได้กระทำในอาคารที่ใช้เป็นที่พักอาศัย หรือภายในอาคารที่ใช้ หรือเจตนาจะใช้สำหรับเป็นที่เก็บรักษาเงินทุน หลักทรัพย์ สินค้า หรือเครื่องมืออุปกรณ์ โดยทำการเข้าสู่อาคารเหล่านั้นโดยการใช้กลลวง ทุบทำลาย หรือปีนเข้าไป ตามมาตรา 311-4 (6)

ประเทศไทย ได้กำหนดไว้ว่า ถ้าการลักทรัพย์เป็นการกระทำโดยทำอันตรายสิ่งกีดกันสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์ หรือโดยผ่านสิ่งเช่นว่านั้นเข้าไปด้วยประการใดๆ ตามมาตรา 335 (3) หรือ ถ้าการลักทรัพย์ได้กระทำโดยเข้าทางช่องทางซึ่งได้ทำขึ้นโดยไม่ได้จำนงให้เป็นทางคนเข้า หรือเข้าทางช่องทางซึ่งผู้เป็นใจเปิดไว้ให้ ตามมาตรา 335 (4)

จะพบได้ว่าในประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อลักษณะของการกระทำที่เป็นการเข้าถึงตัวทรัพย์ โดยการทำลาย หรือทำให้เสียหาย ทำให้หมดสภาพซึ่งสิ่งต่างๆ ที่เป็นสิ่งที่คุ้มครองทรัพย์ หรือเป็นสิ่งที่กีดกันขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการลักทรัพย์ ให้เป็นเหตุให้รับโทษหนักขึ้น เพื่อคุ้มครองทรัพย์ที่ถูกจัดเก็บไว้ในที่ที่มีเครื่องมือ หรือมีอุปกรณ์ในการคุ้มครองทรัพย์โดยตรง เช่น ตู้นิรภัย และเพื่อคุ้มครองทรัพย์ที่ถูกจัดเก็บไว้ในสถานที่ที่มีสิ่งกีดกันห้อมล้อมหรือขัดขวางอยู่ เช่น ที่อยู่อาศัยที่มีกำแพงล้อมอยู่ เพียงแต่การบัญญัติถึงลักษณะของการกระทำ หรือวิธีการในการกระทำความผิดอาจกำหนดเงื่อนไขแตกต่างกัน

4.1.4 การกระทำโดยใช้กลอุบาย

การกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ในเหตุฉกรรจ์ หรือเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษหนักขึ้น นอกจากเป็นการกำหนดโทษให้หนักขึ้น จากลักษณะของการกระทำที่ส่งผลถึงความร้ายแรง หรือก่อให้เกิดความเสียหายมากขึ้นแล้ว กฎหมายยังได้พิจารณาถึงการกระทำที่เป็นการสร้างความสะดวกที่เกิดจากการลักทรัพย์โดยใช้กลอุบายต่างๆ อีกด้วย เช่น การลวงว่าเป็นเจ้าพนักงาน เนื่องจากลักษณะของการกระทำโดยการลวง หรือแอบอ้างว่าเป็นเจ้าพนักงาน เป็นการกระทำที่ทำให้ผู้ลวงนั้นสามารถแอบอ้างที่จะใช้อำนาจของเจ้าพนักงานได้ อันจะทำให้การลักทรัพย์มีความสะดวกมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันการลวงหรือแอบอ้างว่าเป็นเจ้าพนักงาน ก็เป็นการ

กระทำที่กระทบต่อความน่าเชื่อถือของเจ้าพนักงาน⁵ ด้วยเหตุนี้กฎหมายจึงกำหนดให้เป็นเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้น

ในต่างประเทศที่ได้กำหนดลักษณะของการลักทรัพย์ โดยการลวงว่าเป็นเจ้าพนักงานให้ต้องรับโทษหนักขึ้น ได้แก่

ประเทศตุรกี ได้กำหนดว่า การลักทรัพย์ที่กระทำโดยการลวงว่าเป็นเจ้าพนักงาน ตามมาตรา 493 (4) และ

ประเทศฝรั่งเศส ได้กำหนดว่า การลักทรัพย์ที่กระทำโดยการลวงว่าเป็นเจ้าหน้าที่ทางราชการ หรือรับผิดชอบภารกิจทางราชการ โดยมีชอบ ตามมาตรา 311-4 (3)

ส่วนของประเทศไทยก็ได้กำหนดลักษณะของการกระทำเช่นนี้ ให้เป็นเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้นเช่นกัน โดยกำหนดว่า ถ้าการลักทรัพย์ได้กระทำโดยลวงว่าเป็นเจ้าพนักงาน ตามมาตรา 335 (6) โดยที่ลักษณะของการลวงนั้นอาจทำได้ด้วยวาจา เช่น การพูดว่าตนเป็นเจ้าพนักงาน หรือการแต่งกายเป็นเจ้าพนักงาน แต่การลวงนั้นเป็นการแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจ หรือแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นทหาร หรือตำรวจ กฎหมายก็กำหนดโทษให้สูงขึ้นอีก ตามมาตรา 336 ทวิ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เกิดขึ้นโดยคำสั่งคณะปฏิวัติ มาตรา 336 ทวิ จึงเป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองความน่าเชื่อถือของเจ้าพนักงานที่เป็นทหาร และตำรวจ เนื่องจากเป็นเจ้าพนักงานที่มีบทบาทสำคัญต่อการปกครอง หรือบริหารประเทศในขณะนั้น

นอกจากการกำหนดลักษณะของการกระทำความผิด โดยการลวงว่าเป็นเจ้าพนักงาน ซึ่งเป็นการใช้กลอุบายเพื่อให้เกิดความสำคัญผิดในตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลแล้ว กฎหมายของประเทศไทย ยังกำหนดถึงการใช้กลอุบายที่แตกต่างจากต่างประเทศอีก คือ การใช้กลอุบายที่ทำให้เกิดความสำคัญผิดในรูปพรรณของบุคคล ให้เป็นเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้นไว้ด้วย นั่นก็คือ การแปลง หรือปลอมเป็นผู้อื่น มอมหน้า หรือทำด้วยประการอื่นเพื่อไม่ให้เห็นหรือจำหน้าได้ ตามมาตรา 335 (5) ทั้งนี้การกำหนดให้การลักทรัพย์โดยการลวงด้วยวิธีดังกล่าวต้องรับโทษหนักขึ้นกฎหมายเห็นว่า รูปพรรณ หรือลักษณะ รวมทั้งตำแหน่งหน้าที่เป็นสิ่งที่สามารถจะโน้มน้าวหรือจูงใจต่อความน่าเชื่อถือของบุคคลได้เป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้กระทำความผิดจึงมักจะใช้กลอุบายโดยการปลอม หรือแปลงตัว หรือทำด้วยประการใด เพื่อให้รูปพรรณ หรือตำแหน่งหน้าที่ของตนมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เพื่อจะทำให้โอกาสของการลักทรัพย์มีความสะดวก หรือง่ายขึ้น กว่าการใช้

⁵สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วิวัฒนกุล, ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา, พิมพ์ครั้งที่ 3(กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2539), หน้า 67.

กลอุบายด้วยวิธีการอื่น ดังนั้นกฎหมายของประเทศไทยจึงให้ความสำคัญต่อการใช้ กลอุบาย ที่มุ่งหมายต่อการให้เกิดความสำคัญผิดทั้งในตัวบุคคล ตามมาตรา 335 (5) และในตำแหน่งหน้าที่ ตามมาตรา 335 (6) เป็นบทลงโทษ ซึ่งแตกต่างจาก ประเทศฝรั่งเศส และประเทศตุรกี ที่กำหนด เฉพาะการใช้กลอุบายที่ก่อให้เกิดความสำคัญผิดในตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งในแต่ละประเทศก็มี แนวความคิดถึงการกำหนดการลักทรัพย์โดยการใช้กลอุบายแตกต่างกันไป แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศเหล่านี้รวมทั้งประเทศไทย ก็มีแนวความคิดว่าการลักทรัพย์โดยการใช้กลอุบายควรเป็น ลักษณะของการกระทำที่ต้องรับโทษหนักขึ้น

4.1.5 การกระทำในลักษณะอื่นๆ

เนื่องจากลักษณะของการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ในเหตุจรรยา มีลักษณะ ของการกระทำที่หลากหลายวิธี อันเป็นเหตุที่ทำให้การบัญญัติกฎหมายในแต่ละประเทศมีความ แตกต่างกันไปตามแนวคิดทางสังคม หรือทางวัฒนธรรม นอกเหนือจากลักษณะของการกระทำ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว การกระทำที่เป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้นก็ได้มีการบัญญัติไว้อีก ไม่ว่าจะเป็น การกำหนดถึงการการลักทรัพย์โดยการล้วงกระเป๋า (pocket picking) ตามมาตรา 492 (7) ของ ประเทศตุรกี หรือในการกำหนดถึงการลักทรัพย์เป็นอาชีพ (steal professionally) ตามมาตรา 243 (3) ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ซึ่งก็เป็นการกำหนดถึงความผิดที่แตกต่างจากกฎหมาย ของประเทศไทยที่มีได้บัญญัติถึงลักษณะของการกระทำเช่นนี้ ให้เป็นเหตุให้ต้องได้รับโทษหนัก ขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการลักทรัพย์โดยการล้วงกระเป๋า (pocket picking) ก็อาจเทียบเคียงได้กับ ลักษณะของการกระทำโดย ฉกฉวยเอาซึ่งหน้าในความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา 337 ซึ่งเป็นความผิดฐานลักทรัพย์เช่นกัน โดยแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาก็ ได้ตัดสินไว้ว่าการลักทรัพย์โดยการล้วงกระเป๋า⁶ มีความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์

นอกจากนั้นการกระทำในลักษณะอื่นๆ ตามกฎหมายต่างประเทศ ที่เปรียบเทียบได้ กับกฎหมายของประเทศไทยได้มีกำหนดไว้อีก คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ได้กำหนดถึงการลัก ทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะโดยกำหนดว่า ในระหว่างการกระทำความผิดผู้กระทำความผิดใช้ยานพาหนะที่ มีเครื่องยนต์ในฐานะเครื่องมือในการกระทำความผิด นอกจากเป็นเพียงพาหนะในการหลบหนีและ ด้วยเหตุดังนั้นได้ทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย ตามมาตรา 812.014 ซึ่งเปรียบเทียบได้กับการลัก ทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิดหรือพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการ จับกุม ตามมาตรา 336 ทวิ เนื่องจากยานพาหนะเป็นพาหนะที่สามารถจะนำตัวทรัพย์ หรือตัว ผู้กระทำความผิดเคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการใช้เพื่อเอาทรัพย์ไป หรือเพื่อใช้ในการ

⁶คำพิพากษาฎีกาที่ 503/2471

หลบหนี ซึ่งจะทำให้เกิดความยากลำบากต่อการติดตามทรัพย์สินกลับมา หรือยากต่อการจับกุมตัวผู้กระทำความผิด ดังนั้นกฎหมายจึงกำหนดให้ต้องรับโทษหนักขึ้น แต่การกำหนดถึงประเภทของยานพาหนะตามกฎหมายของประเทศไทย ไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นยานพาหนะที่ต้องใช้เครื่องยนต์เท่านั้น ตามมาตรา 336 ทวิ

ทั้งนี้การกำหนดให้ผู้กระทำความผิดฐานลักทรัพย์ต้องรับโทษหนักขึ้น ในแต่ละประเทศก็มีความแตกต่างกันไปตามแนวคิดทางสังคม หรือทางวัฒนธรรม แต่อย่างไรก็ตามการกำหนดให้ลักษณะของการกระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น กฎหมายในแต่ละประเทศก็จะพิจารณาจากความร้ายแรงเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นความร้ายแรงที่เกิดจากการใช้ความรุนแรง (violence) หรือโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือแม้แต่การกระทำที่อาจก่อให้เกิดความรุนแรงต่อบุคคลหรือทรัพย์สิน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการลงโทษต่อผู้กระทำความผิดเนื่องจากลักษณะของการกระทำนั้น กฎหมายได้พิจารณาจากแนวความคิดในทางอาชญาวิทยาแบบดั้งเดิม (Classic school) ในเรื่องการรับผิดต่อการกระทำของตนตามสัดส่วนจากความร้ายแรงของความผิด มาเป็นแนวทางในการกำหนดโทษให้หนักขึ้น นอกจากนั้นกฎหมายยังพิจารณาจากลักษณะของการกระทำ ที่เป็นการสร้างความสะดวกต่อการลักทรัพย์อีกด้วย

4.2 เจื่อนใจจากสถานที่

การกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นได้โดยทั่วไปไม่ว่าในสถานที่แห่งหนใดที่มีทรัพย์อยู่ แต่การกำหนดโทษต่อผู้กระทำความผิดอาจแตกต่างกันไปตามสถานที่ที่ได้กระทำความผิด ซึ่งในสถานที่บางแห่งกฎหมายได้กำหนดเป็นเหตุทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น เช่น สถานีรถไฟ หรือในยานพาหนะ เนื่องจากสถานที่เหล่านั้น เป็นสถานที่ที่มีคนเป็นจำนวนมาก ดังนั้นทรัพย์สินในสถานที่แห่งนั้นก็จะมีจำนวนมากขึ้นด้วย อันจะเป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้กระทำความผิดตัดสินใจที่จะลงมือกระทำความผิดในสถานที่แห่งนั้น การกำหนดเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้นเนื่องจากสถานที่นี้ กฎหมายมุ่งหมายที่จะป้องกันหรือยับยั้งมิให้มีการลักทรัพย์เกิดขึ้นในสถานที่เหล่านั้น และเพื่อคุ้มครองทรัพย์ที่อยู่แต่เดิมในสถานที่แห่งนั้นเป็นสำคัญ แต่ในบางกรณีกฎหมายได้กำหนดโทษให้หนักขึ้นโดยพิจารณาแต่ในส่วนของสถานที่ที่เกิดการกระทำความผิดเพียงอย่างเดียว โดยมีได้พิจารณาถึงว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นทรัพย์ที่มีอยู่แต่เดิมในสถานที่แห่งนั้นหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นทรัพย์ที่ได้รับการคุ้มครองจึงรวมถึงทรัพย์อื่น ที่ไม่ใช่ทรัพย์ที่อยู่ในสถานที่แห่งนั้นมาแต่เดิมด้วย และกรรมสิทธิ์ในทรัพย์จะเป็นของผู้ที่เป็นเจ้าของสถานที่หรือไม่ หรือทรัพย์จะเป็นประเภทใดไม่สำคัญ เว้นแต่กฎหมายจะบัญญัติกำหนดไว้โดยเฉพาะ นอกจากนั้นการรับโทษหนักขึ้นเนื่องจากสถานที่กฎหมายอาจจะกำหนดเงื่อนไขอื่นๆ ประกอบใน

การรับโทษหนักขึ้นอีกด้วย เช่น ในเรื่องของเวลาในการกระทำความผิด การรับโทษหนักขึ้น เนื่องจากสถานที่ในการกระทำความผิดในแต่ละประเทศก็ได้กำหนดถึงสถานที่ต่างๆ ไว้ดังนี้

4.2.1 สถานที่เคหสถาน

สถานที่ที่มนุษย์ทุกคนให้ความไว้วางใจในความปลอดภัยต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นสถานที่ที่เป็นที่อยู่อาศัย หรือเคหสถานไปได้ เมื่อมนุษย์ได้ให้ความไว้วางใจกับสถานที่ดังกล่าวเป็นที่มีความปลอดภัยแล้ว ดังนั้นเคหสถานนอกจากจะเป็นที่ใช้สำหรับอยู่อาศัยแล้ว ยังใช้เป็นสถานที่เก็บทรัพย์สินต่างๆ ไว้อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินที่ใช้เพื่อการดำรงชีวิตหรือทรัพย์สินที่มีมูลค่า หรือมีความสำคัญ เช่น เงิน แหวนเพชร พระพุทธรูป นอกจากนี้เคหสถานยังนับได้ว่าเป็นสถานที่ส่วนบุคคลอันบุคคลใดจะละเมิดมิได้ การลักทรัพย์ในเคหสถาน นอกจากโอกาสที่ผู้กระทำความผิดจะได้ทรัพย์สินที่มีมูลค่ามาแล้ว ยังเป็นการกระทำที่มีความออกอาจต่อสิทธิส่วนบุคคล ดังนั้นกฎหมายจึงกำหนดให้ต้องรับโทษหนักขึ้นต่อการลักทรัพย์ในเคหสถาน ประเทศที่ได้กำหนดให้การลักทรัพย์ในเคหสถานต้องรับโทษหนักขึ้นมีดังนี้ ประเทศตุรกี เช่น ตามมาตรา 492 (1) ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ตามมาตรา 244 (3) ประเทศโรมาเนีย ตามมาตรา 209 (ข) ประเทศสหรัฐอเมริกา ตามมาตรา 812.014 (ค) วรรคท้าย และประเทศฝรั่งเศส ตามมาตรา 311-4 (6)

การกำหนดให้การลักทรัพย์เคหสถานหรือที่อยู่อาศัย เป็นเหตุให้ต้องได้รับโทษหนักขึ้นในต่างประเทศยังได้กำหนดให้มีเงื่อนไขหรือพฤติการณ์อื่นๆ ประกอบการรับโทษอีกด้วย เช่น ในประเทศฝรั่งเศส กำหนดว่าการลักทรัพย์ในเคหสถานผู้กระทำจะต้องเข้าไปโดยการใช้กลลวง หรือทุบทำลาย หรือป่ายปีน ส่วนประเทศไทยการลักทรัพย์ในเคหสถานได้ถูกกำหนดเอาไว้ในมาตรา 335 (8) โดยกำหนดถึงการรับโทษในกรณีการลักทรัพย์ในเคหสถาน ผู้กระทำจะต้องเข้าไปในเคหสถานโดยไม่ได้รับอนุญาต เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ที่กำหนดให้การลักทรัพย์ในเคหสถาน จะต้องเป็นการเข้าไปโดยทุบทำลาย หรือโดยการใช้กุญแจผีหรือประเทศโรมาเนีย ที่กำหนดให้การลักทรัพย์ในเคหสถานจะต้องเป็นการเข้าไปโดยการทุบทำลาย (breaking) หรือป่ายปีน (climb) และประเทศฝรั่งเศส ที่กำหนดให้การลักทรัพย์ในเคหสถาน จะต้องเป็นการเข้าไปในเคหสถาน โดยใช้กลลวง ทุบทำลาย หรือป่ายปีน

เมื่อพิจารณาถึงการเข้าไปในเคหสถานของประเทศเหล่านี้ ก็จะเห็นได้ว่าการเข้าไปก็เป็นการเข้าไปโดยไม่ได้รับความยินยอม หรือไม่ได้รับอนุญาตเช่นกัน ในขณะที่ประเทศอิตาลี และประเทศตุรกี มิได้กำหนดถึงเงื่อนไขในลักษณะนี้ไว้ แต่เมื่อพิจารณาถึงการเข้าไปลักทรัพย์ในเคหสถานโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือเป็นลักษณะของการไม่ได้รับความยินยอมแล้ว ก็จะพบว่าการ

กระทำความผิดเช่นนี้ เป็นการกระทำที่ประกอบด้วยการกระทำอันเป็นการบุกรุก หรือละเมิดต่อสถานที่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นความอุกอาจอันเป็นเหตุที่ทำให้ผู้กระทำต้องได้รับโทษหนักขึ้น นอกจากนี้กฎหมายของประเทศไทยยังได้กำหนดไว้กับ สถานที่ราชการ และสถานที่ที่จัดตั้งไว้เพื่อให้บริการสาธารณะ ตามมาตรา 335 (8) อีกด้วย

4.2.2 สถานที่ราชการ หรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะ

ตามกฎหมายของประเทศไทย ผู้กระทำความผิดจะต้องรับโทษหนักขึ้น ในกรณีของการลักทรัพย์ในสถานที่ราชการหรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะ ก็ต่อเมื่อผู้กระทำความผิดจะต้องเข้าไปในสถานที่ดังกล่าวโดยมิได้รับอนุญาตด้วย เช่นเดียวกับการลักทรัพย์ในเคหสถาน การบัญญัติกฎหมายของประเทศไทยนั้น ความรับผิดตามกฎหมายได้พิจารณาจากการกระทำความผิดว่าได้กระทำในสถานที่ดังกล่าวหรือไม่ โดยมีได้พิจารณาจากทรัพย์ว่าจะต้องเป็นทรัพย์ที่จะใช้ในราชการหรือไม่⁷ หรือเป็นการลักทรัพย์จากบุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับราชการที่ปฏิบัติ ณ ที่นั้นหรือไม่⁸ ดังนั้น กฎหมายจึงมิได้คุ้มครองเฉพาะทรัพย์ที่เป็นของสถานที่ราชการ หรือของสถานที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะเท่านั้น เช่นเดียวกับการลักทรัพย์ในเคหสถาน

การที่ต้องรับโทษหนักขึ้นเนื่องจากการลักทรัพย์ในสถานที่ราชการ หรือสถานที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะ นอกจากเหตุที่เป็นกรเข้าไปลักทรัพย์โดยมิได้รับอนุญาตแล้ว กฎหมายยังพิจารณาจากสถานที่อีกด้วย เพราะถ้าเป็นสถานที่ราชการ ก็เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีทรัพย์ซึ่งมีความสำคัญต่อทางราชการ เช่น เอกสารราชการ ในขณะที่เดียวกันสถานที่ราชการก็จะต้องเป็นสถานที่ ที่จะต้องให้ความปลอดภัยกับประชาชนได้ หรือถ้าเป็นสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะ ก็เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีประชาชนอยู่เป็นจำนวนมาก

ในต่างประเทศ ก็ได้มีการกำหนดถึงสถานที่ที่เป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้นจากสถานที่ราชการ หรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะ เช่น ประเทศกรีซ ซึ่งกำหนดถึงการลักทรัพย์ในสถานที่ราชการ โดยกำหนดเฉพาะทรัพย์ที่มีความสำคัญทางวิทยาศาสตร์ ศิลปะ หรือประวัติศาสตร์ ตามมาตรา 374 (ข) ส่วนสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะ ในประเทศโรมาเนีย ก็ได้กำหนดถึงการลักทรัพย์ในสาธารณะ ตามมาตรา 209 (ค) เอาไว้เช่นกัน

⁷คำพิพากษาฎีกาที่ 665/2502

⁸จิตติ ดิงศภัทย์, กฎหมายอาญา ภาค 2 ตอน 2 และภาค 3, พิมพ์ครั้งที่ 5

(กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานคร, 2539), หน้า 2397.

การลักทรัพย์ในสถานที่ราชการของประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับของประเทศ ไทย การบัญญัติกฎหมายของประเทศไทย มีความครอบคลุมกับความผิดมากกว่า ทั้งนี้กฎหมายไทย มีเจตนาที่จะลงโทษให้หนักขึ้น เนื่องจากการคุ้มครองสถานที่มากกว่าเพราะสถานที่ดังกล่าวนี้ เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญ ซึ่งการเข้าไปจะต้องได้รับอนุญาตก่อนไม่ว่าจะเป็นการได้รับอนุญาตโดย ชัดแจ้ง หรือโดยปริยาย ดังนั้นกฎหมายของประเทศไทยจึงให้ความสำคัญคุ้มครองกับทรัพย์ทุกประเภท ในขณะที่ประเทศกรีก ได้คุ้มครองเฉพาะทรัพย์บางประเภท

4.2.3 สถานที่ที่ประชาชนใช้สัญจร

สถานที่ที่ประชาชนใช้ในการสัญจร หรือใช้ในการเดินทาง เช่น สถานีขนส่ง หรือ ท่าเรือต่างๆ ซึ่งสถานที่ต่างๆ เหล่านี้เป็นสถานที่ที่มีผู้คนเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นผู้โดยสารและ ญาติที่ไปรับส่งจึงเป็นโอกาสให้คนร้ายทำการลักทรัพย์ได้สะดวก⁹ อีกทั้งผู้ที่เดินทางก็ต้องมี สัมภาระต่างๆ ติดตัวมา สถานที่เหล่านี้จึงเป็นสถานที่ที่มีทรัพย์อยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้นกฎหมายจึง กำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษหนักขึ้น ซึ่งตามกฎหมายของประเทศไทยก็ได้กำหนดถึง สถานที่ในลักษณะนี้ ได้แก่ สถานีรถไฟ ท่าอากาศยาน ที่จอดรถ ที่จอดเรือ และในยานพาหนะ ตาม มาตรา 335 (9) ส่วนในต่างประเทศที่กำหนดถึงสถานที่ในลักษณะนี้ได้แก่ ประเทศตุรกี ตามมาตรา 492 (6) ประเทศโรมาเนีย ตามมาตรา 209 (ง) และประเทศฝรั่งเศส ตามมาตรา 311-4 (7)

4.2.4 สถานที่บูชาสาธารณะ

สถานที่บูชาสาธารณะ เป็นสถานที่นอกจากจะใช้ประกอบพิธีกรรมต่างๆ ในทาง ศาสนา หรือลัทธิแล้ว สถานที่ดังกล่าวยังเป็นสถานที่อันเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของประชาชน ที่ ประชาชนให้ความเคารพและศรัทธา เช่น วัด หรือวิหาร ถ้ามีบุคคลใดได้กระทำการลักทรัพย์ใน สถานที่ดังกล่าวนี้ ก็จะเป็นการทำลายความเชื่อมั่น หรือความศรัทธา ซึ่งเป็นการกระทำที่เป็นการ คุกคามต่อจิตใจของประชาชน นอกจากนี้สถานที่ดังกล่าวก็เป็นสถานที่ๆ ประชาชนคับคั่ง¹⁰ ดังนั้น กฎหมายจึงกำหนดให้ต้องรับโทษหนักขึ้น โดยการกำหนดถึงการลักทรัพย์ในสถานที่บูชา สาธารณะในแต่ละประเทศก็มุ่งคุ้มครองประเภทของทรัพย์แตกต่างกัน โดยสามารถแบ่งออกได้ เป็นสองกลุ่ม คือ

⁹สุวัณชัย ใจหาญ, คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2, (กรุงเทพมหานคร: โรง พิมพ์มิตรสยาม, 2532), หน้า 66.

¹⁰หุค แสงอุทัย, กฎหมายอาญา ภาค 2-3, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523), หน้า 451.

กลุ่มแรก คือ กลุ่มที่คุ้มครองเฉพาะประเภททรัพย์สินที่ใช้ในพิธีทางศาสนา หรือเพื่อการบูชาสักการะ ซึ่งได้แก่ ประเทศกรีซ ตามมาตรา 374 (ก) และประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ตามมาตรา 243 (4)

กลุ่มที่สอง คือ เป็นกลุ่มที่ไม่จำกัดประเภทของทรัพย์สิน ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบพิธีทางศาสนาหรือไม่ ซึ่งได้แก่ ประเทศตุรกี ตามมาตรา 492 (5),(6) และประเทศไทย ตามมาตรา 335 (9)

การกำหนดถึงการลักทรัพย์ในสาธารณสถาน อันเป็นเหตุที่ทำให้ต้องได้รับโทษหนักขึ้น แม้แต่แต่ละประเทศจะกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับการคุ้มครองแตกต่างกัน แต่ประเทศต่างๆ เหล่านี้รวมทั้งประเทศไทย ก็ได้เห็นความสำคัญต่อสถานที่บูชาสาธารณะว่าเป็นสถานที่ที่ต้องได้รับการคุ้มครองมากขึ้น

4.2.5 สถานที่อื่นๆ

การรับโทษหนักขึ้นเนื่องจากสถานที่ที่ได้กระทำความผิด นอกจากดังที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น กฎหมายแต่ละประเทศก็ยังได้กำหนดถึงการลักทรัพย์ในสถานที่ต่างๆ อันเป็นเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้นไว้อีก เช่น ในประเทศไทย ก็ได้กำหนดถึงการลักทรัพย์ในสาธารณสถานสำหรับขนถ่ายสินค้า ตามมาตรา 335 (9) หรือในกรณีของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่กำหนดถึงการลักทรัพย์ในสถานที่ก่อสร้าง ตามมาตรา 812.014 (10) แต่อย่างไรก็ตามจะพบได้ว่าการกำหนดถึงสถานที่ที่เป็นเหตุต้องรับโทษหนักขึ้น แนวความคิดในแต่ละประเทศก็จะให้ความสำคัญต่อสถานที่ที่มีความสำคัญทางจิตใจ หรือสถานที่นั้นเป็นสถานที่ที่มีผู้คนอยู่กันอย่างคับคั่ง นอกจากนั้นก็จะพิจารณาจากสถานที่ที่มีความสำคัญในด้านอื่นๆ อย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา หรือประเทศไทยที่จะกำหนดถึงสถานที่อันเป็นเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้นที่แตกต่างกันไป

4.3 เงื่อนไขจากโอกาสในการกระทำความผิด

ปัจจัยในการก่อให้เกิดการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ นอกจากจะเกิดจากความมุ่งหมายในตัวทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดแล้ว ยังเกิดจากโอกาสในการกระทำความผิดที่เป็นภาวะในการเอื้อที่จะกระทำความผิดอีกด้วย โอกาสที่จะใช้ในการกระทำความผิดนั้นเป็นมูลเหตุจูงใจที่จะก่อให้เกิดการกระทำความผิด ในขณะที่เดียวกันโอกาสในการกระทำความผิดก็เป็นปัจจัยเสี่ยงให้กับผู้เสียหายอีกด้วย โอกาสในการกระทำความผิดอาจเกิดขึ้นได้จากเหตุสภาพแวดล้อมในขณะที่กระทำความผิด เช่น การลักทรัพย์ในเวลากลางคืน หรือโอกาสที่เกิดขึ้นจากเหตุตัวผู้เสียหายเอง ไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่ไม่สามารถใช้ความระมัดระวังในการปกป้องทรัพย์สินได้ เช่น เป็นบุคคล

สูงอายุ หรือบุคคลที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าโอกาสในการกระทำความผิดนั้น เป็นการสร้างโอกาสให้ผู้กระทำความผิดมีความสะดวกในการกระทำความผิดมากขึ้น หรือมีความได้เปรียบจากการกระทำความผิด ดังนั้นกฎหมายจึงกำหนดโทษให้หนักขึ้น สำหรับผู้กระทำความผิดที่ใช้โอกาสในการกระทำความผิด

ในการกำหนดถึงการใช้ออกาสในการกระทำความผิด อันเป็นเหตุทำให้ต้องได้รับโทษหนักขึ้นตามกฎหมายของประเทศไทย ก็ได้กำหนดถึงการใช้ออกาสที่เกิดขึ้นจากเหตุสภาพแวดล้อมซึ่งประกอบด้วยเหตุต่างๆ ได้แก่ เหตุจากเพลิงไหม้ เหตุจากการระเบิด เหตุจากอุทกภัย เหตุจากอุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นๆ ตามมาตรา 335 (2) การลักทรัพย์ในเวลาที่เกิดเหตุต่างๆ นอกจากจะเป็นการฉวยโอกาสแล้วยังเป็นการกระทำที่ไร้ศีลธรรมอย่างร้ายแรง เพราะเป็นการซ้ำเติมผู้เสียหาย¹¹ หรือเหตุจากสภาพแวดล้อมมีความมืด เช่น การลักทรัพย์ในเวลากลางคืน ตามมาตรา 335 (1) ซึ่งทำให้การลักทรัพย์มีความสะดวกขึ้น¹² และกำหนดถึงการใช้ออกาสที่เกิดจากเหตุตัวผู้เสียหายเอง ได้แก่ การลักทรัพย์ของนายจ้างหรือที่อยู่ในความครอบครองของนายจ้าง ตามมาตรา 335 (11) เนื่องจากนายจ้างเป็นบุคคลที่ได้ให้ความไว้วางใจกับผู้กระทำความผิด ทำให้ผู้กระทำความผิดจึงมีโอกาที่อยู่ใกล้ชิดกับนายจ้าง และมีโอกาสกระทำความผิดได้มากกว่าผู้อื่น ดังนั้นกฎหมายจึงกำหนดให้เป็นเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้น เนื่องจากการลักทรัพย์ที่กระทำโดยใช้ออกาสต่างๆ เหล่านี้

ในต่างประเทศก็ได้กำหนดถึงการใช้ออกาสในการกระทำความผิดไว้ ได้แก่

ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยกำหนดโอกาสจากเหตุตัวผู้เสียหาย คือถ้าผู้เสียหายเป็นบุคคลที่มีอายุ เกิน 65 ปี การกระทำนั้นก็จะต้องได้รับโทษหนักขึ้นและถ้าหากทรัพย์ที่ได้ไป มีมูลค่าตั้งแต่ 50,000 ดอลลาร์ ขึ้นไป การกระทำนั้นก็จะต้องได้รับโทษสูงขึ้นอีก ตามมาตรา 812.0145

ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ได้กำหนดถึงการลักทรัพย์ โดยการหาประโยชน์จากภาวะที่บุคคลอื่น ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ (the helplessness) หรือจากอุบัติเหตุ หรือเหตุอันตรายทั่วไป ตามมาตรา 243 (6)

ประเทศฝรั่งเศส ได้กำหนดถึงการลักทรัพย์ ซึ่งเป็นไปอย่างสะดวกยิ่งขึ้น โดยสภาพอ่อนแอบางอย่างของผู้เสียหายอันเนื่องมา จากวัย, โรคภัยไข้เจ็บ, ความพิการ, ความบกพร่องทางจิต

¹¹หยุด แสงอุทัย, กฎหมายอาญาภาค 2-3, หน้า 448.

¹²เรื่องเดียวกัน , หน้า 448.

หรือทางร่างกายหรือการตั้งครรภ์ ซึ่งประจักษ์ชัดแก่ผู้กระทำผิดหรือผู้กระทำผิดรู้ดี ตามมาตรา 311-4 (5)

ประเทศตุรกี ที่กำหนดเหตุจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นแก่สาธารณชน (public disaster) หรือเหตุจากความโกลาหล (excitement) หรืออุบัติเหตุอย่างอื่น ตามมาตรา 492 (3) หรือเหตุจากการกระทำในเวลากลางคืน ตามมาตรา 492 (1) และ

ประเทศโรมาเนีย ที่กำหนดจากเหตุสภาพแวดล้อมในเวลากลางคืน และเหตุจากสภาพแวดล้อมที่อยู่ในช่วงเวลากบพิบัติ (calamity) ตามมาตรา 209 (จ) (ฉ)

การกำหนดเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้นจากโอกาสต่างๆ เหล่านี้ก็ล้วนแล้วแต่เป็นการกระทำความผิดโดยใช้โอกาสจากการที่ผู้เสียหายไม่สามารถระมัดระวังตัวได้ ไม่ว่าจะเกิดจากสภาพแวดล้อม หรือจากตัวผู้เสียหายเองก็ตาม เช่น การลักทรัพย์ในเวลากลางคืน เป็นช่วงเวลาที่มักจะเกิดภัย หรือเกิดอาชญากรรมได้โดยง่ายเนื่องจากในเวลากลางคืน เป็นเวลาที่ประชาชนโดยทั่วไปใช้ในการหลับนอน ดังนั้นการระมัดระวังต่อภัยที่จะคุกคามต่อตนเอง ก็ไม่สามารถทำได้ อย่างรัดกุม ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ จะพบว่ากฎหมายของประเทศไทยได้กำหนดโทษให้หนักขึ้น ทั้งจากโอกาสที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมและโอกาสที่เกิดจากตัวผู้เสียหาย แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายของประเทศไทย มิได้พิจารณาในส่วนของโอกาสที่เกิดจากบุคคลบางประเภทซึ่งเป็นผู้เสียหาย อย่างเช่น กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศฝรั่งเศส ที่กำหนดให้การลักทรัพย์ต่อผู้เสียหายที่ไม่สามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้ เป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้นไม่ว่าจะเป็น ผู้สูงอายุ หรือบุคคลพิการ เนื่องจากการกระทำเช่นนี้เป็นการลักทรัพย์โดยการฉวยโอกาสจากผู้เสียหายที่ไม่สามารถใช้ความระมัดระวังในการปกป้องทรัพย์สินได้ นอกจากนี้การกระทำเช่นนี้ยังเป็นการสร้างความไม่พึงพอใจและได้รับการถูกประณามจากสังคมอีกด้วย เนื่องจากการกระทำที่ไม่มียุทธธรรม ดังนั้นกฎหมายของประเทศไทยควรที่จะพิจารณาถึงการลักทรัพย์ต่อบุคคลที่ไม่สามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้ เช่น บุคคลผู้สูงอายุ บุคคลทุพพลภาพ และเด็ก ให้เป็นเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้น

4.4 เจื่อนใจจากตัวทรัพย์สิน

ตามแนวความคิดทางอาชญาวิทยา ในการลงโทษต่อผู้กระทำความผิด จะต้องให้ได้สัดส่วนกับความผิดเช่นเดียวกันในความผิดฐานลักทรัพย์ เนื่องจากตัวทรัพย์สินเป็นสิ่งที่มีความหมายหลากหลายประเภท หรือหลากหลายชนิด การกำหนดโทษสำหรับความผิดฐานลักทรัพย์ก็ต้องมีความหนักเบาแตกต่างกันไป เช่น ทรัพย์สินบางประเภทมีมูลค่ามาก หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือเป็นทรัพย์สินที่นำไปใช้แล้วก่อให้เกิดความเสียหายมากขึ้น การกำหนดโทษต่อผู้กระทำความผิดก็ต้องสูงขึ้น เพื่อให้ได้สัดส่วนกับประเภท หรือชนิดของทรัพย์สินนั้นด้วย และเพื่อเป็นการคุ้มครอง

ทรัพย์สินเหล่านั้นให้ปลอดภัยจากการถูกโจรกรรม ทั้งนี้การกำหนดโทษให้สูงขึ้นที่ได้พิจารณาจากตัวทรัพย์สินในแต่ละประเทศก็มีแนวความคิดแตกต่างกัน

ในประเทศไทย การบัญญัติถึงเหตุลดหรือเพิ่มโทษในความผิดฐานลักทรัพย์ ได้กำหนดเงื่อนไขจากทรัพย์สินแตกต่างกันไป คือ กำหนดจากทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ตามมาตรา 335 (10) หรือทรัพย์สินที่มีความสำคัญในทางกสิกรรม เช่น พืชพันธุ์ หรือโค กระบือ ตามมาตรา 335 (12) และมาตรา 335 วรรคสาม หรือทรัพย์สินที่มีความสำคัญทางศาสนา ตามมาตรา 335 ทวิ นอกจากนี้กฎหมายยังได้พิจารณาจากมูลค่าของทรัพย์สินอีกด้วย กล่าวคือ ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจกำหนดให้โทษน้อยลงได้ ถ้าทรัพย์สินมีราคาเล็กน้อย ตามมาตรา 335 วรรคท้าย แต่กฎหมายไม่ได้กำหนดถึงมูลค่าในตัวทรัพย์สินอันเป็นเหตุให้ต้องได้รับโทษหนักขึ้น อย่างเช่นกฎหมายในประเทศสหรัฐอเมริกา ตามมาตรา 812.014 ที่ได้มีการกำหนดโทษให้หนักขึ้นตามมูลค่าของตัวทรัพย์สิน

การที่กฎหมายของประเทศไทยมิได้กำหนดในมูลค่าของทรัพย์สิน ให้ต้องรับโทษหนักขึ้นตามมูลค่าของทรัพย์สิน จะทำให้การกำหนดโทษของกฎหมายไทยเกิดความไม่ยุติธรรมได้ เช่น การลักรถยนต์ทั้งคันโดยผ่านประตูรถยนต์เข้าไป ไม่ต้องรับโทษในบทลดโทษ¹³ ตามมาตรา 335 (3) ในขณะที่การลักทรัพย์สินที่อยู่ในรถยนต์ ต้องรับโทษในบทลดโทษ¹⁴ ตามมาตรา 335 (3) ถ้าพิจารณาจากมูลค่าของทรัพย์สินแล้ว การลักรถยนต์ไปทั้งคันอาจมีมูลค่าของทรัพย์สินมากกว่าทรัพย์สินที่อยู่ในรถยนต์ แต่กลับต้องรับโทษที่น้อยกว่า ดังนั้นการกำหนดโทษให้สูงขึ้นตามมูลค่าของทรัพย์สินจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากมันเป็นตัวบ่งชี้ถึงอันตรายต่อผู้เสียหายและการได้ประโยชน์ของผู้กระทำความผิด¹⁵ ส่วนในเรื่องของการพิจารณาถึงมูลค่าของทรัพย์สินนั้นก็ต้องพิจารณาตามมูลค่าปัจจุบัน (current market value)¹⁶ กล่าวคือ ไม่ใช่มูลค่าของทรัพย์สินในเวลาที่ซื้อ แต่เป็นมูลค่าในขณะที่ทรัพย์สินถูกโจรกรรม

นอกจากนั้นการกำหนดโทษให้หนักขึ้นเนื่องจากตัวทรัพย์สิน ของประเทศไทยยังมิได้พิจารณาจากทรัพย์สินที่สามารถนำไปก่อให้เกิดความเสียหายอย่างอื่นได้อีก เช่น ปืน หรือวัตถุระเบิด ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ก็ได้มีการ

¹³คำพิพากษาฎีกาที่ 2447/2527

¹⁴คำพิพากษาฎีกาที่ 3005/2543

¹⁵Hutchison, Thomas W. And Yellen, David, 1991 Supplement Federal Sentencing Law And Practice(St.Paul, Minn: West, 1991), p.57.

¹⁶Siegel, Larry J, Criminology,(Belmont: Thomson/Wadsworth, 2005), p.380.

กำหนดไว้ให้เป็นเหตุได้รับโทษหนักขึ้น เนื่องจากการลักทรัพย์ดังกล่าวอาจเกี่ยวข้องกับโอกาสเสี่ยงที่มากขึ้นของความรุนแรง พอๆกับความน่าจะเป็นที่วัตถุจะถูกนำไปใช้อย่างผิดๆ¹⁷ โดยเฉพาะในความคิดก่อการร้าย ซึ่งถือว่าเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ดังนั้นการกำหนดโทษให้หนักขึ้นจากเงื่อนไขในตัวทรัพย์ ตามกฎหมายไทยควรที่จะนำเรื่องการกำหนดโทษให้หนักขึ้นตามมูลค่าของทรัพย์ รวมทั้งกำหนดถึงการลักทรัพย์ที่เป็นปืน หรือวัตถุระเบิด ให้ต้องรับโทษหนักขึ้นด้วย

4.5 เงื่อนไขอื่นๆ

เงื่อนไขอันเป็นเหตุที่ทำให้ต้องรับโทษหนักขึ้น นอกจากกฎหมายจะพิจารณาจากเงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว กฎหมายอาจจะกำหนดเงื่อนไขจากกฎหมาย กล่าวคือ เป็นเงื่อนไขจากการที่ผู้กระทำความผิด ได้กระทำความผิดที่ประกอบด้วยพฤติการณ์อันเป็นเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น ตั้งแต่สองพฤติการณ์ขึ้นไป เนื่องจากกฎหมายพิจารณาเห็นว่าการกระทำเช่นนี้เป็นการกระทำที่เพิ่มความร้ายแรงให้กับผู้เสียหาย เช่น กฎหมายของประเทศไทยที่กำหนดถึงการกระทำที่ประกอบด้วยพฤติการณ์ อันเป็นเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้น ตั้งแต่สองพฤติการณ์ ตามมาตรา 335 วรรคสอง เช่นเดียวกับประเทศตุรกี ตามมาตรา 491 วรรคสอง หรือประเทศฝรั่งเศส แต่กรณีของประเทศฝรั่งเศส ได้กำหนดถึงสองลักษณะ คือ การกระทำที่ประกอบด้วยพฤติการณ์สองพฤติการณ์ กับการกระทำที่ประกอบด้วยพฤติการณ์สามพฤติการณ์ ตามมาตรา 311-4 วรรคสอง นอกจากเงื่อนไขทางกฎหมายแล้วการกำหนดเงื่อนไขจากผู้กระทำความผิดก็เป็นอีกเงื่อนไขหนึ่งที่กฎหมายได้กำหนดให้เป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้น กล่าวคือถ้าผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่มีบทบาท หรือมีความสำคัญต่อการกระทำความผิด กฎหมายก็จะลงโทษหนักขึ้น เช่น ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นสมาชิกของกลุ่มผู้ร้าย (member of gang) ตามมาตรา 244 ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

จากการศึกษาถึงการลักทรัพย์ในเหตุฉกรรจ์ จะพบได้ว่าการบัญญัติกฎหมาย หรือการกำหนดโทษให้หนักขึ้น สำหรับการลักทรัพย์ในเหตุฉกรรจ์ตามกฎหมายของประเทศไทย ได้พิจารณาจากเงื่อนไขต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเงื่อนไขจากการกระทำ หรือเงื่อนไขจากการใช้โอกาส หรือเงื่อนไขจากสถานที่ หรือเงื่อนไขจากตัวทรัพย์ หรือเงื่อนไขอื่นๆ โดยให้ความสำคัญแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับยุคสมัยของการกระทำความผิด และสภาพปัญหาทางสังคมในระหว่างนั้น

¹⁷Thomas W.Hutchison And David Yellen, p. 57.

อย่างไรก็ตามการให้ความสำคัญต่อเงื่อนไขต่างๆ อันเป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้นของการกระทำความผิด ณ ปัจจุบัน กฎหมายยังไม่ให้ความสำคัญต่อมูลค่าในตัวทรัพย์สินอันเป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้น ในขณะที่ได้ให้ความสำคัญถึงมูลค่าในตัวทรัพย์สินอันเป็นเหตุทำให้ได้รับโทษน้อยลง ทั้งที่มูลค่าของทรัพย์สินเป็นตัวบ่งชี้ถึงความเสียหายที่มีต่อตัวผู้เสียหาย และยังเป็นตัวบ่งชี้ถึงประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับ ดังนั้นเพื่อการบัญญัติกฎหมายให้มีการครอบคลุม กฎหมายควรกำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นตามมูลค่าของทรัพย์สินด้วย

การให้ความสำคัญต่อประเภทของทรัพย์สินบางประเภท เช่น ปืน หรือวัตถุระเบิด กฎหมายของประเทศไทยก็ยังไม่ได้ให้ความสำคัญ ทั้งที่ทรัพย์สินประเภทดังกล่าวหากผู้กระทำความผิดได้ไปแล้ว อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการนำไปใช้กระทำความผิดที่มีความรุนแรงอื่นๆ ได้ โดยเฉพาะในเรื่องของการก่อการร้าย หรือการก่อวินาศกรรม ซึ่งถือว่าเป็นภัยคุกคามต่อสังคม รวมถึงเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศ ดังนั้นเพื่อการปราบปรามและป้องกันอาชญากรรม ที่มีการพัฒนารูปแบบและได้สร้างความรุนแรงมากขึ้น ควรกำหนดทรัพย์สินที่เป็นปืน และวัตถุระเบิด เป็นทรัพย์สินที่เป็นเหตุทำให้ต้องรับโทษหนักขึ้นด้วย นอกจากนี้การให้ความสำคัญจากโอกาสในการกระทำความผิด กฎหมายมุ่งคุ้มครองเฉพาะโอกาสที่เกิดจากผู้เสียหายที่เป็นนายจ้างเท่านั้น แต่เพื่อการพัฒนากฎหมายเมื่อได้ศึกษาเปรียบเทียบกับต่างประเทศ กฎหมายควรที่จะให้ความสำคัญต่อการกระทำความผิดที่เป็นการฉวยโอกาส ซึ่งเกิดจากผู้เสียหายที่เป็นผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เช่น ผู้สูงอายุ บุคคลทุพพลภาพ และเด็ก ให้เป็นการกระทำที่ต้องรับโทษหนักขึ้น

ทั้งนี้ในการกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์นั้น เหตุที่กฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับโทษหนักขึ้นเนื่องจากเงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้วการกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ยังมีพื้นฐานมาจากแนวความคิดทางอาชญาวิทยาแบบดั้งเดิม (Classic school) อีกด้วย ตามทฤษฎีเจตจำนง (The theory free will) เพราะทฤษฎีเจตจำนง มีความเชื่อว่ามนุษย์มีความอิสระในการที่จะเลือกกระทำหรือไม่กระทำการใดๆ มนุษย์จึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนตามสัดส่วน และการลงโทษจะต้องทำให้มนุษย์ได้รับความเจ็บปวดมากกว่าได้รับความพอใจ จากการเลือกกระทำหรือไม่กระทำนั้นๆ ด้วย มิฉะนั้นแล้วการลงโทษจะไม่สามารถที่จะยับยั้งให้มนุษย์กระทำความผิดได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าการกำหนดเหตุฉกรรจ์หรือการรับโทษหนักขึ้นในความผิดฐานลักทรัพย์ ก็เป็นการกำหนดขึ้นมาจากหลักของการลงโทษเพื่อยับยั้งหรือข่มขู่ (Punishment as a deterrent) รวมทั้งจากหลักแก้แค้นทดแทน (revenge) อีกด้วย